

האם כל בעיות האוזניים הכרוניות אצל ילדים מחייבות ניתוח?

"היא לא ברורה, לא מבינים אותה כלל ואני מפחדת שהיא מתפספת בגן ובכלל..." כך אמרה לי שלומית (שם בדוי), אימה של אור (שם בדוי) בת השלוש וחצי. שלומית התקשרה אליי אחה"צ חורפי אחד ושאלה אם אני מטפלת גם בילדים קטנים בבעיות אוזניים. היא נשמעה עדינה ומנומסת, אך עם זאת נחושה לעזור לביתה. קבענו להיפגש ואני חיכיתי בקוצר רוח לעבודה עם ילדה זאטוטית המאתגרת אותי כל פעם מחדש.

הרבה פעמים המבוגרים שוכחים שילדים הם עולם ומלואו. הם יודעים הכול, מרגישים הכול ומגיבים אלינו ולהתנהגותנו בצורה ישירה. זאת אומרת שאם אני עכשיו עצבנית גם ילדי יהיה עצבני ויבדוק את גבולותיי. וכך לגביי כל רגש אחר-עצב, רוגע ושלווה, ביטחון, כעס וכו'. אי היכולת של הילדים הקטנים לבטא את עולמם הרגשי, הפיזי והמנטאלי אינו אומר שהם לא יודעים, לא מרגישים, לא חווים. עלינו לכבד אותם ואת תבונתם ולסייע להם להתבטא ולשתף.

מגיעות אליי בשעות הצהריים המאוחרות שלומית ואור, המסתתרת מאחורי רגל אמה, מבטים חשדניים על פניה ולשונה מתגלגלת בפיה המעידה על מבוכה. ירדתי לגובה שלה והענקתי לה פיל סגול שישמור עליה, ומשם הכול השתחרר. אור הגיעה אליי עם עודף נוזלים בפנים ובסינוסים. דלקות אוזניים חוזרות ונשנות, מים שמצטברים מידי פעם המאלצים אותה לעבור שוב ושוב שטיפות. היא הייתה מיועדת לניתוח צינוריות באוזניים ושלומית חיפשה מפלט אחרון לפני ההחלטה לבצע ניתוח בילדתה. אור לא מדברת ברור מכיוון שאפה סתום כל הזמן, לכן קשה להבין אותה וכמו כן כל הנוזלים משפיעים גם על איכות השמיעה שלה כתוצאה מתחושת העמימות.

אכן ניבטה אליי ילדה מקסימה, נבונה וחכמה שכל הסובבים אותה לא יודעים איך להתמודד איתה, איך להבין אותה בגלל אותה בעיה. מלבד אימה שהייתה מלאת סבלנות, הקשבה ורצון לעזור לה. היא הפכה להיות צדדית בגן, שיחקה בעיקר עם עצמה, פחות קיבלה יחס ותשומת לב כי הגננות לא היו מסוגלות להיות שם בשבילה עם מצוקתה.

חשוב לי לציין שגיל שלוש וחצי הוא גיל קריטי ביותר שבו מתפתחת העצמאות והאינדיבידואליות של הילד, הרצונות שלו, היכולת לעמוד על שלו, אוצר המילים שלו והיכולת לתקשר ולנהל שיחה על מנת שיבינו אותו.

מצב כמו זה אצל ילד לאורך זמן יוצר תסכול, חוסר ביטחון, נבדלות מהכלל, דימוי עצמי נמוך, לבדות והתבודדות, מחסור בחיי חברה, בעיות תקשורת ועוד.

הרפואה המודרנית הרבה פעמים ממהרת לשלוח לניתוחים ומעדיפה לא לקחת סיכונים מיותרים על מנת לא לפגוע באוזניים ובשמיעה של הילד.

אני מסכימה שלא משחקים עם בריאות האוזניים, אך ניתן בחלק גדול מהמקרים למנוע התערבות פולשנית וחודרנית כמו ניתוח אוזניים לילדים כ"כ קטנים. אפשר לפחות לנסות.

במהלך עבודתי עם אור שילבתי מס' שיטות על מנת להתמודד על בעיות הנוזלים:

ראשית השתמשתי בנרות הופי- העשויים מחומריים טבעיים כגון דונג דבורים, צמחי מרפא, פשתן, מרווה, דבש וקמומיל היעילים בריפויי האוזן. תפקיד הנר לשאוב את הנוזלים ו/או הדלקת החוצה בצורה עדינה ולא מכאיבה.

אור שיתפה פעולה בצורה הכי בוגרת שיש, שכבה בסבלנות בזמן שהנר דלק בתוך אוזנה ואימה המסורה הקריאה לה סיפור או שיחקה איתה במשחקי אצבעות מוכרים.

בנוסף לטיפול בנרות הופי שילבתי עבודה על הפנים לניקוז הנוזלים והסינוסים מהפנים. אלו שיטות עיסוי עדינות על עור הפנים.

והכלי הנוסף והעיקרי היה הטיפול הרפלקסולוגי בכפות הרגליים. הטיפול הרפלקסולוגי מאפשר לעבוד על אזורים בלתי נגישים למגע פיזי בגוף. קצוות העצבים העוברים בכל הגוף ומסתיימים בכפות הרגליים מאפשרים את יעילות והצלחת הטיפול.

אוזניים בהיבט הרגשי נפשי:

האוזניים כשמם מאזנות אותנו. הן נמצאות בדיוק בקו האמצע של הפנים. לרוב אנשים הסובלים מבעיות אוזניים יסבלו גם מסחרחורות- חוסר איזון. בעיות אוזניים מאוד שכיחות אצל ילדים קטנים ולמה? האוזניים משמשות אותנו לקבל מידע מבחוץ, מה ששומעים, ולעבד זאת פנימה ולהפנים. להקשיב, לשמוע. כשיש התנהלות בבית או בסביבה אחרת של הילד המתנהלת על בסיס יומיומי בטונים גבוהים ובצעקות יכולה לערער את עולמו ואת ביטחונו של הילד. ילד חדש שנולד, בעיקר בילד ראשון נולדים גם הורים חדשים. כל המאזן והיציבות המוכרת בבית משתנים. אנחנו מגלים בבני הזוג שבחרנו להיות איתם דברים שלא גילינו לפני שנולד הילד והרבה פעמים זה יוצר מחלוקות, ריבים ומשבר הילד הראשון. צעקות וטונים גבוהים מאיימים על התינוקות והילדים הקטנים. ילדים יותר גדולים יכולים להיכנס לחדר לסגור את הדלת ולשים מוזיקה קולנית על מנת לא לשמוע את הצעקות של ההורים או לצאת מהבית, אך תינוקות קטנטנים חסרי ישע לא מסוגלים לעשות כלום עם הפחד שעוטף אותם. הם לא מסוגלים וגם לא צריכים להכיל בגילאים האלו את הצעקות, לכן הם מייצרים פקקים, נוזלים או דלקות באוזניים על מנת לא לשמוע את מה שמפחיד אותם.

בפגישתנו הראשונה שאלתי את אור, תוך כדי הטיפול הרפלקסולוגי, איך קוראים לגננת, מי חברותיה בגן והאם היא אוהבת ללכת לגן. אור התעלמה משאלתי האחרונה ושינתה נושא באלגנטיות ובמתיקות. ציינתי זאת לעצמי שאצטרך לבדוק זאת בהמשך. בפגישתנו השנייה ניגשה אליי שלומית ואמרה שהיא לא כ"כ מרוצה מהגן ומההתנהלות בו ושהיא מחפשת לה גן חדש. גם היא שמה לב להתחמקות ביתה מהשאלה ששאלתי בפגישה הקודמת וזה הדליק אצלה נורה אדומה. במקביל ניסיתי בעדינות לברר את ההתנהלות הביתית. איך האווירה בבית? איך מתייחסים אליה וכו'. לצערי הרבה גיליתי שהאב בכל התמונה הזו חולה במחלה קשה וכל היום מתעסקים בו, מטפלים בו ומדברים עליו. אין לי ספק שזוהי העננה שרבצה על אור וגרמה לכל הפחדים לצוץ ולהציף אותה רגשית נפשית ופיזית. בפגישתנו השלישית הן מגיעות אליי כרגיל בשעות הצהריים המאוחרות ושלומית עם חיוך ענק מאוזן לאוזן. היא מספרת שאור הרבה יותר ברורה והיא קיבלה על כך פידבקים גם מאנשים אחרים. שמחתי כ"כ והמשכתי לעבוד איתה הן על האוזניים והן עבודה רגשית של הכלת הפחדים. בפגישתנו הרביעית והאחרונה סיפרה לי שלומית שהן היו בביקורת אצל הרופא, ומבדיקה שערך גילה שכל הנוזלים נעלמו, האוזניים יבשות ואין צורך בניתוח. שמחנו כ"כ ואור המקסימה חזרה להפיץ אור.

לשמחתי, הטיפול בילדים הוא קצר טווח ומשפיע מיידית עליהם. אין להם את כל שכבות ומנגנוני ההגנה והדפוסים הכרוניים שמבוגרים רוכשים לעצמם עם השנים. הם יצורים טהורים, קל לעבוד איתם והשינוי הוא מידי. לכן, לא כל דלקת אוזניים כרונית חייבת להיגמר בניתוח. רשימת הדוגמאות עוד ארוכה. הורים יקרים, אנא, נסו שיטות שונות לפני ההחלטה לבצע ניתוח.

רפואה שלמה
עִינַת גוֹלְדְּמָן - "מודעות הגוף" - מודעות ובריאות דרך מגע.
רפלקסולוגית מומחית ומטפלת ברפואה משלימה